

Sancty bora ventura dicit

2

Angeb. 3)

138

... ecclesie
... presbiteria sacra
... genit
... In quo
... exo
... rramis

... suae
... in rocam op
... magister
... ad quos
... gravissime
... p r m i

Dn atri
filios su
ipse b m
ate futu
cedo vo
verecun

... timorem
... capresse in
... timor
... qm
... evo
... e
... ergo ad uni
... niam gratias n
... r cer
... atq exple
... nō
... i

Ambrosii ecclesie doctoris sapientissimi / mediola-
norum presulis sacratissimi / ad suos quos in christo
per euangelium genuit filios carissimos / officioru li-
ber primus . In quo de honesto officioq; a fontib; *Ita humiliter est hoc qd dicitur*
quatuor honesti exortis determinans / in quatuor *Ita ut qd est qd dicitur in qd*
partibus tractatus / Feliciter incipit.

Prefationem siue tractatu primu quinque capitula
contine in totum opus premitens / in qua de silē-
tio ad officii magistrum pertinente preponit precep-
ta / cur / quid / ad quos / et quo ordine scribere intendit /
in ea ipsa grauissime explicat.

Capitulum primum Tres habet partes.

Quoniam arrogans videri arbitror / si iter
filios suscipiam affectu docendi . cum
ipse humilitatis magister dixerit . ve-
nite filii / audite me / timorem domini do-
cebo vos . In quo / licet et humilitate
verecundie eius spectare / et gratiam .

Dicens enim timorem domini / qui communis videtur esse
omnibus / expressit insigne documentum verecundie .
Et tamen cum ipse timor / initium sapientie sit / et effec-
tor beatitudinis (quam timentes dominum beati sunt) pre-
ceptorum se sapientie edocende : et demonstratorum beati-
tudinis adipiscende euidenter significauit.

Ut nos ergo ad imitandam verecundiam seculi / ad
conferendam gratiam non usurpatores / que illi spiritus in-
fudit sapientie / et per illud nobis manifestata / et visu
comperta / atque exemplo / vobis quasi liberis tradimus .
cum tam effugere non possumus officium docendi / quod
nobis refugiens imposuit sacerdotum necessitudo .

ergo sapiens. qui a dño accipit / quo tēpore sibi lo
quēdum sit. Unde bñ ait scriptura. homo sapiēs ta
cebit vsq; in tempus. Ideo sancti dñi / qui sciebant .
quia vox hominis plerunq; peccato adiuncta est / ⁊
initiu erroris humani sermo ē hōis : amabāt tacere .

Dentq; sanctus dñi ait. Dixi/custodiam vias me
as. vt nō delinquā in lingua mea. Sciebat enim / ⁊ le
gerat / diuine esse protectionis / vt homo a flagello li
gue sue absconderetur / ⁊ a consciētie sue testimonio .
Verberamur enī tacito cogitatōis nostre obprobrio
⁊ iudicio cōsciētie. verberamur etiā vocis nostre ver
bere/cū loquimur ea/quorū sono cedit animꝫ noster
⁊ mens ofautiatur. Suis autē ē qui mundū cor a pec
catorū habeat colluione / aut nō delinquat in lingua
sua! Et ideo quia neminem videbat/castum os serua
re posse ab immūditia sermonis / ipe sibi silencio legē
imposuit innocētie. vt tacēdo/culpam declinaret/quā
vix effugere posset loquēdo. Audiamus ergo cautio
nis magistrū. Dixi custodiam vias meas. Hoc est / mi
hi dixi / tacito cogitationis pcepto . iudixi mihi / vt
custodirē vias meas. Alie sunt vie quas debemus se
qui. alie quas custodire. Sequi vias dñi . custodire
nostras. ne in culpam dirigāt. Notes autē custodire /
si nō cito loquaris. Lex dicit. Audi israhel dñm tuū
Nō dicit loquere. s; audi. Ideo Eua lapsa ē / quia lo
cuta ē viro / quod nō audierat a dño deo suo. Prima
vox dñi dei dicit tibi. Audi. Si audias / custodis vi
as tuas. ⁊ si lapsus es / cito corrige. In quo enī cor
rigit iunior viam suam. nisi in custodiendo verba do
mini? Tace ergo prius / ⁊ audi. vt non delinquas in
lingua tua. Graue malū / vt aliquis ore suo odemnet.
Etenim si pro ocioso vbo reddet vnusquisq; rōem /

140. Al. custodiam q. q. es ei q. d. or
T. ad. p. n. q. d. d. n. p. d. d. r.
et. n. f. d. n. s. o. e.

Et. m. p. d. r. b. n. d. n. t. f. i. l. i. u. p. r. o. d. o. e.

140. p. f. i. l. i. u. d. n. t. c. e. r. t. i. q. d. n. o. s. o.

Bona etiam possessio / mens bona . Deniq; possessio
 preciosa / homo mūdus . Septi ergo hanc possessionē .
 ⁊ circumvallato cogitationib; . munito spinis sollici
 tudinū . ne in eā irrūat / ⁊ captiuā ducant irrationa
 biles corporis passiones . ne incurserint motus graues
 ne dirripiant vindemiā eius / transeuntes viā . Custo
 di interiorē hominē tuum . Noli eū quasi vilem negli
 gere ac fastidire . quia preciosa possessio est . Et meri
 to preciosa . cuius fructus non caducus ⁊ tempora
 lis / sed stabilis atq; eterne salutis / est . Cole ergo pos
 sessionem tuam . ut sint tibi agri . Alliga sermonē tuū
 ne luxuriet . ne lasciuat . ⁊ multiloquio peccata sibi
 colligat . Sic restrictor . ⁊ ripis suis coerceat . Cito
 lucum colligit amnis exundans . Alliga sensum tuum
 non sit remissus ac defluus . ne dicatur de te / non est
 maligna apponere . neq; oleum . neq; alligaturam . Ha
 bet suas habenas mentis sobrietas . quibus regitur
 ⁊ gubernatur . Sic ori tuo ostium . ut claudatur vbi
 oportet . ⁊ obseretur diligentius . ne quis in iracundi
 am exciter vocem tuam . ⁊ contumeliam rependas cō
 tumelie . Audiisti hodie lectur; . Irascimini . ⁊ nolite pec
 care . Ergo ⁊ si irascimur / quia affectus nature est /
 non potestatis / malum sermonem de ore nostro non
 proferamus . ne in culpam ruamus . Sed iugum sic
 verbis tuis ⁊ statera . hoc est humilitas atq; mensu
 ra . ut lingua tua menti subdita sit . Restringatur ha
 bene vinculis . frenos habeat suos / quibus reuocari
 possit ad mensuram . Sermones proferat libra exa
 minatos iusticie . ut sit grauitas in sensu . in sermone
 pondus in verbis modus .

ne Epus a spiritibus abspiciatur
 in videretur . i. vult a prima

in videretur . i. vult a prima
 in videretur . i. vult a prima

ut ab habet habenas . i. vult a prima
 vult a prima

Capitulum quartum Tres habens partes .

a *

quicumq; incētina luxurie aut libidinis suggerit. Bñ
 ergo aliquis nobis conuiciat / laceffit / ad violentiaz
 puocat / ad iurgium vocat / tunc silentium exerceamus .
 tunc muti fieri nō erubescamus . Peccator ē enim q̄ nos
 puocat . qui iniuriā facit . ⁊ nos similes sui fieri vesti
 derat . Dentq; si taceas / si dissimiles / solz dicere . Quid
 taces ? Loquere si audes . Sed nō audes . mutus es . elī
 quem te feci . Si ergo taceas / plus rumpit . victū sese
 putat / irrisum posthabitu / atq; illusum . Si responde
 as / superiorē se factum arbitrat / qui parem inuenit .
 Si enim taceas / dicit . Ille cōuiciatus est huic . cōtem
 ptit iste . Si referas cōtumeliā / dicit . Ambo cōuiciati
 sunt . Uterq; cōdemnatur . nemo absolut . Ergo illis
 ē studiū . ut irriset . ut similia illi loquar . similia agā
 Justū est aut dissimulare . nihil loqui . tenere bone fru
 ctum cōsciētie . pl⁹ cōmittere bonorū iudicio / q̄ crimi
 natis insolentie . contentū esse grauitate morū suoz .
 hoc ē enim silere a bonis . quia bñ sibi cōsciū / falsis
 nō debet moueri . nec estimare plus pōteris in alieno
 esse conuicio / q̄ in suo testimonio . Ita fit / ut etiā hu
 militatē custodiat . Si aut nolit hūilior videri / talia
 tractat / ⁊ dicit ipse secum . Hic ergo / ut me cōtemnat /
 ⁊ in cōspectu meo loquat talia aduersus me / q̄si nō
 possim ego ei aperire os / cur nō etiā ego dicā in qui
 bus eū mestificare possiz ? Hic ergo / ut mihi iniurias
 faciat / quasi vir nō sim / quasi vindicare me nō pos
 sim ? Hic ut me criminetur quasi ego non possim gra
 uiora in eo cōponere ? Qui talia dicit nō ē mitis atq;
 hūilis . non ē sine temptatione . Temptator eū exagi
 tat . Ipse ei tales opiniones inserit . Plerūq; aōbi
 bet hominem atq; apponit neq; spiritus / qui hec illi
 dicat . Sed tu in petra fixum vestigium tene .

Proffo ad Epistolam
 quoniam inuicem
 ut ab eo ⁊ caru regnu
 cum qd dicit

ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit

quoniam tunc ut p̄ q̄ dicit
 qui p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit

ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit

ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit

ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit
 ut p̄ q̄ dicit ⁊ p̄ q̄ dicit

Et si serus dicitur iustus tacet. Et si infirmus contumeliam faciat iustus tacet. Et si pauper criminetur iustus non rādet. Hec sunt arma iusti / ut cedendo vicat. Sicut periti iaculandi / cedentes solent vincere. et fugientes / grauius

Quid enim opus est moribus sequente vulnerare iustis / auri / cum audimus dicitur? Cur non imitamur dicente / obmutui / et humiliatus sum / et filii a bonis? An hoc dixit tamen / non etiam fecit dauid? Immo et fecit. Nam cum ei dicitur aret / Semei filius gemini / tacebat dauid. Et (quasi septus armatis) non retorquebat dicitur. non ultionem querebat eousque / ut diceret sibi Sarime filio / quod vindicare in eum vellet / non permisit. Ibat ergo tamquam mutus / et humiliatus. Ibat tacens / nec mouebat / cum vir appellaret sanguis qui erat oscius proprie mansuetudinis. Non ergo mouebat dicitur / cui abundabat bonorum operum conscientia. Itaque is qui cito iniuria mouetur / facit se dignum videri contumelia / dum vult ea indignis probari. Adhuc est itaque qui contemnit iniuriam / quam quod dolet. Sui enim contemnit quasi non sentiat ita despicit. Sui autem dolet / quasi senserit.

Capitulum quintum Quinque habens partes.

Nec improuide ad vos filios meos scribentes / huius psalmi prebentio usus sum. Quem psalmum propheta Dauid sancto Iosue legentem legendum canendum quod cepit. Ego vobis suadeo tenendum / delectatus eius sensu profundo / et virtute sententiarum. Aduertimus enim ex his que breuiter libauimus / et silentii patientiam. et oportunitatem loquendi / et in posterioribus contemptum diuitiarum (que maxima virtutum fundamenta sunt) hoc psalmo diceri.

Dum igitur hunc psalmum considero / successit animo de officio scribere. De quibus etiam: si quidam philosophie studentes scripserunt / ut Panetius et filius eius apud

Et si serus dicitur iustus tacet. Et si infirmus contumeliam faciat iustus tacet. Et si pauper criminetur iustus non rādet. Hec sunt arma iusti / ut cedendo vicat. Sicut periti iaculandi / cedentes solent vincere. et fugientes / grauius

Quid enim opus est moribus sequente vulnerare iustis / auri / cum audimus dicitur? Cur non imitamur dicente / obmutui / et humiliatus sum / et filii a bonis? An hoc dixit tamen / non etiam fecit dauid? Immo et fecit. Nam cum ei dicitur aret / Semei filius gemini / tacebat dauid. Et (quasi septus armatis) non retorquebat dicitur. non ultionem querebat eousque / ut diceret sibi Sarime filio / quod vindicare in eum vellet / non permisit. Ibat ergo tamquam mutus / et humiliatus. Ibat tacens / nec mouebat / cum vir appellaret sanguis qui erat oscius proprie mansuetudinis. Non ergo mouebat dicitur / cui abundabat bonorum operum conscientia. Itaque is qui cito iniuria mouetur / facit se dignum videri contumelia / dum vult ea indignis probari. Adhuc est itaque qui contemnit iniuriam / quam quod dolet. Sui enim contemnit quasi non sentiat ita despicit. Sui autem dolet / quasi senserit.

creo. Tollis apud lat...
manere ut si scribere...
sum filii ita ego quoc...
meo. Nec enim min...
genui quod si conuigo susce...
or est natura ad diligem...
ligere decemus / quos per...
nos quod quos in hoc cum se...
ur frequenter qui decebat...
voligamus. Itaque illi n...
falsis ratione atque duntaxat...
in maestra. nos videro...
ad vim diligenti a conuigi...
colleger quos eliger...
Ergo qui persone conue...
licetiam scribere de offi...
pud in modo scilicet ap tu...
regnat vniuersi. Pulchre...
mangitiam / si abortaret...
mas etiam necesse lecton...
in notis officii vici posse...
donatuisse in templo / lo...
que ut ipse sunt vici offi...
Legimus vnde officii vici...
pocorru. quicquid officii...
officiu si propter decore ser...
cu inueniunt. Vel certe v...
Officia autem bonellon...
conueniunt. et deus ducit...
contere. ut duo concurrat...
curat quod honesto / et qu...
partes diuinitur bonellu...

